

Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärä

Rauman musiikkiopisto

Sisällysluettelo

1. Rauman musiikkiopiston toiminta-ajatus	3
2. Rauman musiikkiopiston arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat	3
2.1. Oppimiskäsitys	3
2.2. Oppimisympäristö.....	4
2.3. Työtavat	4
3. Rauman musiikkiopiston toimintakulttuuri.....	5
4. Opetuksen rakenne ja laajuus.....	5
4.1. Opintoaika	6
5. Opetuksen tavoitteet	6
5.1. Varhaisiän musiikkikasvatus	6
5.2. Piiriopetus.....	7
5.3. Musiikin perusopinnot.....	7
5.4. Musiikin syventävät opinnot.....	7
6. Perusopintojen opintokokonaisuudet.....	7
6.1. Perusopintojen tavoitteet ja sisällöt.....	7
6.2. Opintokokonaisuuksien sisällöt ja laskennalliset laajuudet.....	8
7. Syventävien opintojen opintokokonaisuudet.....	10
7.1. Syventävien opintojen tavoitteet ja sisällöt.....	10
7.2. Opintokokonaisuuksien sisällöt ja laskennalliset laajuudet.....	11
8. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit	12
8.1. Arviointikriteerit	13
9. Oppimisen arviointi	13
9.1. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	14
10. Oppimäärän yksilöllistäminen.....	14
10.1. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman sisältö	14
11. Oppilaaksi ottamisen periaatteet	15
11.1. Varhaisiän musiikkikasvatus	15
11.2. Perusopinnot	15
11.3. Syventävät opinnot	16
11.4. Valmentava opetus ja piiriopetus	16
11.5. Avoin osasto	16
11.6. Aikuisten opetuksen periaatteet	16
12. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	17
13. Toiminnan jatkuva kehittäminen	17

1. Rauman musiikkiopiston toiminta-ajatus

Rauman musiikkiopisto on ensisijaisesti lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Rauman musiikkiopiston toiminta-alueena on Rauman kaupunki sekä Euran, Eurajoen ja Pyhärannan kunnat. Toiminnallaan Rauman musiikkiopisto edistää hyvinvointia ja on oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja koulutuksen ja tapahtumien järjestäjänä.

Rauman musiikkiopiston perustehtävänä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle sekä annetaan valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin suuntautuville oppilaille. Opetuskieli on suomen kieli.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaiseksi, ja se pohjautuu Opetushallituksen 20.9.2017 antamaan määräykseen Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

2. Rauman musiikkiopiston arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

Oppilaitoksen toiminta perustuu yhdessä valituille arvoille luovuus, yksilöllisyys, oikeudenmukaisuus, elämys, oivallus ja ilo.

Jokainen oppilas kohdataan yksilönä ja oppilaille annetaan tilaa omaan luovuuteen. Tavoitteena on, että oppilas kokee elämyksiä ja oivalluksen hetkiä sekä saa iloa musiikin opiskelusta, mikä luo pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja elinikäiselle musiikin harrastamiselle. Toiminnassa otetaan huomioon vahva yhteisöllisyys ja kannustetaan yhdessä tekemiseen. Yhteisöllistä toimintaa, joka perustuu luottamukseen, osallisuuteen ja motivaatioon, arvostetaan Rauman musiikkiopistossa. Tavoitteena on tukea oppilaan henkistä kasvua ja persoonallisuuden lujittumista sekä sosiaalisten taitojen kehittymistä.

2.1. Oppimiskäsitys

Oppilas on oppimiskäsityksemme mukaan aktiivinen toimija, jonka kokonaisvaltaista kehitystä tuetaan musiikinopiskelun avulla.

Oppilaitoksemme tehtävänä on luoda oppimista tukeva, virheitä salliva, avoin ja myönteinen ilmapiiri, joka mahdollistaa erilaisten oppilaiden turvallisen kasvun ja kehityksen sekä opinnoissa edistymisen oppilaan lähtökohdat huomioon ottaen. Opettajien rohkaiseva ja kannustava ohjaus sekä eteenpäin vievä palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa ja auttavat oppilasta löytämään omat vahvuutensa ja ominaispiirteensä.

Oppimista edistävä vuorovaikutus sekä opettajien että toisten oppilaiden kanssa on tärkeä osa oppimista. Rohkaisevassa ilmapiirissä oppilas oppii kohtaamaan haasteita ja ottamaan vastaan palautetta.

Oppiminen on kokonaisvaltainen prosessi, joka tapahtuu yhteistyössä perheen ja musiikkiopiston kanssa. Perheen rooli harjoittelemaan kannustamisessa ja soveltuvien harjoitteluolosuhteiden luomisessa on merkittävä. Henkilökohtainen säännöllinen harjoittelu on tärkeä osa oppimista. Keskeistä oppimisessa ovat myös innostavat työtavat, yhdessä tekeminen ja esittäminen.

2.2. Oppimisympäristö

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohdamme on, että oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ilmapiiriltään avoin ja myönteinen ympäristö rohkaisee ja innostaa oppilaita kehittämään osaamistaan.

Opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus sekä erilaisten opetus-, työskentely- ja arviointimenetelmien huomioiminen tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen.

2.3. Työtavat

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus, jossa oppilasta ohjataan työskentelemään itsenäisesti ja monimuotoisesti yhdessä toisten kanssa sekä löytämään itselleen sopivia työskentelytapoja. Yhdessä oppiminen on oleellinen osa oppimisprosessia. Musiikin hahmottamisaineita, valinnaiskursseja ja yhteismusisointia opetetaan erikokoisissa ryhmissä oppilaiden ikä ja opintojen vaihe huomioon ottaen.

Tavoitteisiin perustuvat ja oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Integraatio instrumenttiopintojen, yhteismusisoinnin ja musiikin hahmottamisen välillä vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista oppimista.

Soittamisessa yhdistyvät musiikillinen ajattelu ja motoriset taidot, joiden kypsyminen vaatii aikaa ja pitkäjänteistä, säännöllistä harjoitteleamista. Musiikin oppiminen tapahtuu sekä yksin soittaen että yhdessä musisoiden. Esittämistottumuksen ja -taidon kehittäminen ovat keskeinen osa musiikin opetusta ja oppimisprosessia. Oppilaan ohjaaminen itsearviointiin vahvistaa hänen kykyään hallita omaa työskentelyään niin, että itsenäinen harjoittelu tuottaa tuloksia ja edistää oppimista.

Kuuntelukasvatus on tärkeä osa musiikin opiskelua. Sen tehtävänä on harjaannuttaa oppilaita monipuoliseen musiikin kuunteluun erilaisissa ympäristöissä, totuttaa heitä käymään konserteissa ja muissa musiikkitilaisuuksissa sekä tehdä musiikkielämää tutuksi kullekin ikäkaudelle soveltuvalla tavalla.

Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä oppimisympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista.

Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

3. Rauman musiikkiopiston toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri tarkoittaa tapaamme toimia. Oppilaitoksen toimintakulttuuri on kokonaisuus, joka rakentuu toiminnan ja työtä ohjaavien normien tavoitteista sekä niiden tulkinnasta, oppilaitoksemme vakiintuneista käytännöistä ja yhteisömme jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista.

Rauman musiikkiopiston kaiken toiminnan lähtökohtana on oppilas - oppilaitos on olemassa oppilaitaan varten. Toimintakulttuurimme perustana on oppilaan henkilökohtainen kohtaaminen ja ohjaus kannustavassa, avoimessa ja vuorovaikutteisessa ilmapiirissä, jossa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Toimintakulttuurimme huomioi erilaisten oppilaiden erilaiset tarpeet. Musiikkiopistomme opettajilla on kehittävää ote soitonopetukseen ja musiikkikasvatukseen, jota tuetaan mahdollistamalla lisäkouluttautuminen.

Osana toimintakulttuuriamme huomioimme kestävästä kehityksestä, joka sisältää sosiaalisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen vastuun. Oppilaitamme kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, ja toimintamme suunnitellaan taloudellisesti kestävästi ja taloudellista vakautta ylläpitäen. Rauman musiikkiopisto tiedostaa oman merkityksensä toiminta-alueensa kulttuuritoimijana ja osana koulutusjärjestelmää.

Musiikin opiskelu tukee oppilaiden hyvinvointia ja yhdessä toimiminen vahvistaa osallisuuden kokemusta. Musiikin tekemisen ilo välittyy myös sidosryhmille konserteissa ja muissa tapahtumissa. Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja osaamisen kehittämistä. Huomioimme toiminnassamme avoimuuden ja edistämme sitä muun muassa aktiivisesti tiedottamalla.

4. Opetuksen rakenne ja laajuus

Musiikin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnot muodostuvat musiikin perusopinnoista ja syventävistä opinnoista, joita voivat edeltää musiikin varhaiskasvatuksen opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen osuus on 800 ja syventävien opintojen osuus 500 tuntia. Laskennallisen tunnin pituus on 45 minuuttia. Laskennallinen laajuus tarkoittaa, että oppilas saa opintokokonaisuudesta

suoritusmerkinnän saavutettuaan opintokokonaisuudelle asetetut tavoitteet ja suoritettuaan sen sisällöt. Laskennallinen laajuus ei ole sama kuin toteutuva opetusaika.

Opetusta järjestettäessä otetaan huomioon oppilaan ikä, aiemmin hankitut tiedot ja taidot sekä käytettävät opetusmenetelmät. Perusopintojen päättyessä oppilaalle annetaan perusopintojen todistus. Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Perusopintoja edeltävän varhaisiän musiikkikasvatuksen laajuus riippuu lapsen aloitusiästä ja hänen tavoitteistaan. Varhaisiän musiikkikasvatukselle ei aseteta laskennallista laajuutta.

4.1. Opintoaika

Perusopintojen opintoaika on yleensä enintään yhdeksän vuotta ja syventävien opintojen enintään kolme vuotta. Henkilökohtainen opintoaika määräytyy oppilaan opintojen aloittamisiän ja opintojen etenemisen perusteella. Rehtori voi perustellusta syystä myöntää lisäaikaa opintojen suorittamiseen.

5. Opetuksen tavoitteet

Rauman musiikkiopistossa annettavan opetuksen tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan tavoitteellisesti ja tasolta toiselle edeten omista lähtökohdistaan, oppii tunnistamaan vahvuutensa ja löytämään omat tapansa ilmaista itseään musisoiden sekä iloitsee oppimisestaan. Opetus tukee oppilaan luovan ajattelun, myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, luo edellytyksiä elinikäiselle musiikin harrastamiselle ja antaa valmiuksia oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

5.1. Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatus on pääsääntöisesti alle kouluikäisille suunnattua tasolta toiselle etenevää opetusta, jonka tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Varhaisiän musiikkikasvatuksessa lapsi kehittyy kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Myönteiset musiikilliset elämykset, valmiudet ja opitut taidot muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille.

Keskeisenä sisältönä varhaisiän musiikkikasvatuksen opetuksessa ovat musiikin eri elementit. Elämysten avulla, leikin keinoin harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään. Varhaisiän musiikkikasvatuksen työtapoina käytetään moniaistillisin menetelmin laulamista, loruillemista, musiikkiliikuntaa, soittamista ja musiikin kuuntelua.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen muotoja Rauman musiikkiopistossa ovat muskarit ja valmentava opetus, joiden järjestämisestä, työskentelytavoista ja opetusajoista päätetään erikseen lukuvuosittain. Varhaisiän musiikkikasvatuksen opetus on ryhmäopetusta. Ryhmien koot määräytyvät iän, soittimen ja työskentelytapojen perusteella.

5.2. Piiriopetus

Piiriopetus on perusopintoihin valmentavaa opetusta, jonka aikana oppilas tutustuu instrumentin/ instrumenttien perustekniikkaan ja musiikin peruskäsitteisiin. Piiriopetus voi olla joko yksilö- tai ryhmäopetusta tai voi sisältää molempia.

5.3. Musiikin perusopinnot

Musiikin perusopintojen tavoitteena on luoda edellytyksiä oppilaan hyvän musiikkisuhteen, luovan ajattelun ja myönteisen minäkuvan syntyemiselle. Musiikin perusopinnoissa oppilas kehittää tavoitteellisesti musiikillista osaamistaan omista lähtökohdistaan. Musiikin perusopinnot antavat valmiuksia sekä musiikin itsenäiseen harrastamiseen että jatko-opintoihin.

Musiikin perusopinnoissa oppilas perehtyy monipuolisesti valitsemansa instrumentin perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opintojen aikana tutustutaan erilaisiin musiikin työtapoihin ja työvälineisiin oppilaan tavoitteet huomioiden. Yhteismusisointitaitojen, musiikin hahmottamistaitojen ja historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet.

5.4. Musiikin syventävät opinnot

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla musiikkiopiston järjestämän opetustarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, jonka tavoitteet ja toteutustapa päätetään yhteistyössä opettajien kanssa musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta.

Musiikin perusopinnot ja syventävät opinnot muodostuvat opintokokonaisuuksista, joiden tavoitteet perustuvat Opetushallituksen määrittelemiin tavoitealueisiin esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

6. Perusopintojen opintokokonaisuudet

6.1. Perusopintojen tavoitteet ja sisällöt

Perusopintojen alussa oppilas tutustuu oman soittimen hallintaan ja huoltoon. Opetuksessa keskitytään instrumentin perustekniikan, ohjelmiston ja erilaisten ilmaisumahdollisuuksien omaksumiseen. Oppilas kartuttaa perusmotorisia taitoja, ja opintojen aikana kehitetään kuuntelua ja keskittymiskykyä.

Opintojen aikana oppilas tutustuu monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin yksin ja ryhmässä. Soittimen käsittelytaitoja opitaan ergonomia huomioon ottaen. Oppilasta ohjataan myös havainnoimaan ääniympäristöään ja suojelemaan kuuloaan opintojen alusta alkaen.

Opintojen edetessä oppilas omaksuu musiikin luku- ja kirjoitustaidon perusasiat sekä syventää soittimen käsittelytaitoja, äänenmuodostusta ja musiikin muotoilua. Oppilas saa opetusta musiikin

luku- ja kirjoitustaidossa sekä oppii tunnistamaan musiikin ominaispiirteet ja rakenteet. Soittamisen teknisiä ja taiteellisia perustaitoja sekä musiikin esittämistä harjoitellaan pitkäjänteisesti. Oppilas oppii itse kehittämään instrumentin tekniikkaa, ilmaisutapoja ja ohjelmistoa.

Taitojen karttuessa oppilas kykenee oppimaan itsenäisesti uusia sävellyksiä. Oppilas tutustuu myös musiikkiteknologiaan työvälineenä ja osaa etsiä erilaisia musiikkisovelluksia. Luovia musiikillisia taitoja, musiikillista keksintää ja mallista soittamista harjoitellaan. Opintojen aikana eri aikakausien musiikki ja erilaiset musiikkityylit tulevat oppilaalle tutuksi.

Perusopintojen loppupuolella oppilas hallitsee instrumentin perustekniikan, sointivärit ja ergonomisesti hyvän soittoasennon. Oppilas tunnistaa musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa ja osaa hallita erilaisia esiintymistilanteita. Oppilas kokeilee omia musiikillisia ideoita improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoihin tutustumalla sekä osaa monipuolisesti hyödyntää musiikin erilaisia työvälineitä ja työtapoja.

Musiikkia esitetään yksin ja ryhmässä läpi opintokokonaisuuksien. Tarkoituksena on harjoitella ryhmässä toimimisen valmiuksia ja oppia säännöllisen harjoittelun taitoja. Mitä pidemmälle opintokokonaisuuksissa edetään, sitä selvemmin oppilas tiedostaa säännöllisen harjoittelun merkityksen ja löytää itselleen mielekkäitä harjoittelumenetelmiä tavoitteellista oppimista varten. Oppilas oppii myös arvioimaan omaa oppimistaan. Esittämisen ja esiintymisen mahdollisuuksia tarjotaan säännöllisesti lukuvuosittain. Yhteismusisointitaitoja opiskellaan kullekin instrumentille ominaisella ja luonteenomaisella tavalla erilaisina opintojaksoina, joita ovat muun muassa orkesterisoitto, pianistien nelikätissoitto, pienryhmäsoitto, säestystoiminta ja vapaan säestyksen opinnot. Orkesterisoitinta soittavat osallistuvat pääsääntöisesti orkesteritoimintaan.

Opintokokonaisuuksissa mainittujen opintojaksojen lisäksi oppilas voi valita musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta vapaavalintaisia opintojaksoja. Opinto-oikeutta toiseen instrumenttiin voi pääsääntöisesti anoa opintokokonaisuudessa 4.

Valinnaisia opintojaksoja voivat olla esimerkiksi

- instrumenttiopinnot (erilaiset asteikko-, tekniikka- yms. työpajat, mestarikurssi, toinen instrumentti)
- projektiopinnot (esim. sävellysoikeusprojekti, orkesteriperiodi)
- improvisointityöpaja
- taiteidenväliset projektit
- kehonhallinta ja ergonomiatyöpaja

6.2. Opintokokonaisuuksien sisällöt ja laskennalliset laajuudet

Musiikin perusopinnot muodostuvat neljästä toisistaan seuraavasta opintokokonaisuudesta.

Opintokokonaisuus 1

- tutustutaan omaan soittimeen, sen hallintaan ja huoltoon
- tutustutaan musiikin esittämiseen yksin ja ryhmässä
- harjoitellaan ryhmässä toimimisen valmiuksia
- harjoitetaan opittuja taitoja säännöllisesti
- annetaan valmentavaa opetusta musiikin luku- ja kirjoitustaidossa

Opintojaksot, laskennallinen laajuus yhteensä 100 tuntia

- Instrumenttiopinnot 1
- Yhteismusisointi 1
- Musiikin hahmottaminen 1, sisältyy instrumentti- ja yhteismusisointiopintoihin
- Kuuntelukasvatus 1

Opintokokonaisuus 2

- opitaan musiikin luku- ja kirjoitustaidon perusasiat
- opetellaan instrumentin perustekniikkaa, äänenmuodostusta ja musiikin muotoilua
- oppilas tiedostaa säännöllisen harjoittelun merkityksen ja löytää mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- esitetään musiikkia yksin ja ryhmässä

Opintojaksot, laskennallinen laajuus yhteensä 150 tuntia

- Instrumenttiopinnot 2
- Yhteismusisointi 2
- Musiikin hahmottaminen 2
- Kuuntelukasvatus 2

Opintokokonaisuus 3

- harjoitellaan musiikin esittämistä sekä luku- ja kirjoitustaitoja
- kehitetään valmiuksia soittimen teknisten ja taiteellisten perustaitojen hallintaan
- oppilas kykenee oppimaan itsenäisesti uusia sävellyksiä
- tutustutaan monipuolisesti oman instrumentin eri aikakausien ja tyylilajien musiikkiin

Opintojaksot, laskennallinen laajuus yhteensä 200 tuntia

- Instrumenttiopinnot 3
- Yhteismusisointi 3
- Musiikin hahmottaminen 3
- Kuuntelukasvatus 3

Opintokokonaisuus 4

- oppilas hallitsee instrumentin perustekniikan, sointivärit ja ergonomisesti hyvän soittoasennon
- oppilas löytää omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- oppilas osaa hallita erilaisia esiintymistilanteita
- oppilas löytää itselleen sopivan tavan harjoitella tavoitteellisesti ja osaa arvioida omaa oppimistaan
- oppilas tutustuu musiikkiteknologiaan työvälineenä ja osaa etsiä erilaisia musiikkisovelluksia
- oppilas kuuntelee eri aikakausien musiikkia ja tunnistaa erilaisia musiikkityylejä
- oppilas kokeilee omia musiikillisia ideoita improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoihin tutustumalla

Opintojaksot, laskennallinen laajuus yhteensä 350 tuntia

- Instrumenttiopinnot 4
- Yhteismusisointi 4
- Musiikin hahmottaminen 4
- Musiikin hahmottaminen 5
- Kuuntelukasvatus 4

Kaikkien opintokokonaisuuksien tarkemmat oppiainekohtaiset tavoitteet, sisällöt ja työtavat löytyvät erillisistä tavoitetauluista.

7. Syventävien opintojen opintokokonaisuudet

Syventävät opinnot muodostuvat kahdesta opintokokonaisuudesta, joista toinen on oppilaan lopputyö. Lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai se voi keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Syventävien opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia, johon sisältyvän lopputyön laskennallinen laajuus on 100 tuntia.

Syventävien opintojen opinnot oppilas valitsee tavoitteidensa ja lopputyönsä mukaisesti. Opinnot voi valita oppilaitoksen opetustarjonnasta sen mukaan, onko tavoitteena ammattiin johtavat vai elinikäiseen harrastamiseen tähtäävät opinnot. Esimerkiksi muusikoksi tai musiikinopettajaksi tähtäävän oppilaan opinnoissa on enemmän musiikin hahmotusaineiden opintoja, jotta jatko-opinnot ovat mahdollisia. Musiikin hahmottaminen 6 -opintojakso on kaikille yhteinen.

Syventäviin opintoihin siirryttäessä oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma. Lopputyön sisällöt, tavoitteet ja toteutustapa määritellään ensimmäisen lukuvuoden aikana oppilaan itselleen asettamien oppimistavoitteiden mukaisesti.

7.1. Syventävien opintojen tavoitteet ja sisällöt

Oppilas laajentaa perusopinnoissa saavuttamia tietoja ja taitoja ja saa valmiuksia oman taiteellisen ilmaisun ja soittotekniikan kehittämiseen. Oppilas syventää tuntemustaan ja

tietämystään musiikin rakenteista, historian eri tyylikausien ominaispiirteistä, soittotavoista ja perinteistä. Hän oppii hallitsemaan erilaisia esitystilanteita ja niihin liittyviä tunnetiloja.

Oppilaalla on mahdollisuus tutustua muiden taiteenalojen työtapoihin ja ilmiöihin ja soveltaa niitä omassa soitossa. (Esittäminen ja ilmaiseminen)

Itsenäistyvä oppilas osaa asettaa itselleen sopivia, omaa oppimistaan tukevia tavoitteita ja oppii tarvittavat tiedot ja taidot niiden saavuttamiseksi. Hän oppii harjoittelemaan tavoitteellisesti sekä suunnittelemaan laajoja musiikillisia kokonaisuuksia. Oppilas saa ohjausta omasta kuolonhuollosta ja soitonergonomiasta huolehtimiseen. Hän kehittyy ymmärtämään itseään oppijana ja oppii iloitsemaan saavuttamistaan taidoista. (Oppimaan oppiminen ja harjoittelu)

Oppilas osallistuu paikalliseen konserttielämään konserttikäynneillä ja seuraa aikamme musiikin ilmiöitä ja tapahtumia eri medioiden välityksellä ja oppii näin soveltamaan ja yhdistämään monipuolisesti eri työtapoja oman soittonsa tueksi. (Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen)

Oppilas kehittää edelleen omia taitojaan musiikin säveltämisessä, improvisoinnissa, soinnuttamisessa sekä transponoinnissa. Hän saa ohjausta ja rohkaisua hyödyntää musiikkiteknologiaa omien musiikillisten ajatustensa ilmaisemisessa. (Säveltäminen ja improvisointi)

7.2. Opintokokonaisuuksien sisällöt ja laskennalliset laajuudet

Opintokokonaisuus 5

Laskennallinen laajuus 400 tuntia

Syventävien opintojen opintokokonaisuus 5 muodostuu instrumentti-, musiikin hahmottamis- ja yhteismusisointiopetuksesta. Opintojaksot ja laskennalliset laajuudet syventävien opintojen ensimmäisenä vuotena (suositus), yhteensä 175 tuntia

- Instrumenttiopinnot 5, laskennallinen laajuus 45 tuntia
- Yhteismusisointiopetus 5, laskennallinen laajuus 50 tuntia
- Musiikin hahmottaminen 6, laskennallinen laajuus 70 tuntia
- Kuuntelukasvatus 5, laskennallinen laajuus 10 tuntia

Instrumenttiopinnoissa oppilas syventää musiikillista ilmaisutaitoaan, kehittää omaa muusikkouttaan laaja-alaisesti sekä solistina että ryhmän jäsenenä, osaa huolehtia sekä harjoittelun että soiton ergonomiasta, hallitsee laajempia musiikillisia kokonaisuuksia, hahmottaa musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia ja käyttää musiikkiteknologiaa musiikin opiskelun apuvälineenä oman kiinnostuksensa mukaan.

Musiikin hahmottamisen tavoitteena on syventää musiikillisten ilmiöiden oppimista ja lisätä taitoa niiden käyttämiseen omassa muusikkoudessa. Oman soitto-ohjelmiston tutkiminen, musiikin kirjoittaminen omalle soittimelle sekä ryhmässä toteutetut luovat projektit lisäävät sekä muusikon taitoja että ymmärrystä musiikista.

Yhteismusisointiopinnoissa tuetaan oppilaan muusikkouden kasvua, vahvistetaan ja kehitetään oppilaan opiskelutaitoja sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä, opetellaan sekä stemmamarjoittamista että johtamisen alkeita, opetellaan työskentelemään itsenäisesti ja vastuullisesti harjoituksissa ja opitaan tulkitsemaan yhtyeen johtajan ohjaamana eri tyylilajien ja aikakausien teoksia.

Tarkemmat oppiainekohtaiset tavoitteet, sisällöt ja työtavat löytyvät erillisistä tavoitetauluista.

Syventävien opintojen toisena ja kolmantena vuotena oppilas syventää taitojaan ja tietojaan. Oppilas voi valita lopputyötään tukevia opintojaksoja joko instrumentti-, yhteismusisointi- tai musiikin hahmottamisen vaihtoehdosta musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta.

Toisen ja kolmannen vuoden opintojen laskennallinen laajuus on yhteensä 225 tuntia.

Esimerkki 2.–3. opintovuonna valittavista opinnoista

- Instrumenttiopinnot 70–95 tuntia
- Musiikin hahmottaminen 35–120 tuntia
- Yhteismusisointiopetus 45–140 tuntia
- Kuuntelukasvatus 10 tuntia

Opintokokonaisuus 6, lopputyö

Laskennallinen laajuus 100 tuntia

Syventävien opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Lopputyötä voi painottaa esimerkiksi instrumentti-, yhteismusisointi- tai musiikin hahmottamistaitojen esittämiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää sen toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta.

8. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa, tukea opintojen edistymistä ja kehittää edellytyksiä itsearviointiin. Jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaan osallisuutta. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista, realistista ja eettisesti kestävä.

Opintojen aikainen arviointi perustuu perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan

palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää. Arviointi tapahtuu sekä omilla oppitunneilla että yhteissoittotilanteiden ja esiintymisten yhteydessä. Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

8.1. Arviointikriteerit

1. Esittäminen ja ilmaiseminen

- Oppilas osaa soittaa musiikillisen kokonaisuuden
- Oppilas hallitsee instrumenttinsa tekniikan ja äänenmuodostuksen
- Soittimen hallintataidot mahdollistavat musiikillisen ilmaisun
- Oppilas pystyy esittämään musiikkia erilaisissa tilanteissa
- Oppilas kykenee itsenäiseen musiikin ohjelmistovalintaan ja tyylinmukaiseen tulkintaan

2. Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- Oppilas ymmärtää harjoittelun merkityksen omalle kehitykselleen
- Oppilas osaa havainnoida harjoitusprosessia ja asettaa harjoittelulleen tavoitteita, jotka tukevat soittimen hallintataitojen kehittymistä
- Oppilas hallitsee ergonomisesti itselleen hyvän soittoasennon
- Oppilas osaa havainnoida erilaisia ääniympäristöjä ja reagoida niihin
- Oppilas osaa toimia yhdessä toisten kanssa

3. Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Oppilas osaa lukea ja kirjoittaa musiikkia
- Oppilas hahmottaa erilaisia musiikin rakenteita
- Oppilas tunnistaa erilaisia musiikin tyyliä
- Oppilas osaa mukauttaa soittonsa osaksi soivaa kokonaisuutta

4. Säveltäminen ja improvisointi

- Oppilas osaa ilmaista omia musiikillisiä ideoita ja ratkaisuja

9. Oppimisen arviointi

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä ja ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Lukuvuoden aikana oppilas ja opettajat sekä mahdollisuuksien mukaan huoltaja käyvät arviointikeskusteluja oppilaan opintojen tavoitteista ja opintojen etenemisestä, jotka opettaja kirjaa lyhyesti musiikkiopiston sähköiseen järjestelmään. Arviointikeskusteluissa huomio kohdistuu oppilaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen kartuttamiseen.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Suoritettuaan laajan oppimäärän perusopinnot,

oppilas saa todistuksen, jossa annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja ja sen arvioinnissa huomioidaan oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Lopputyön arviointiin osallistuu kaksi opettajaa, joista toinen on lopputyötä ohjannut opettaja.

Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearviointia ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä.

9.1. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat, aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

10. Oppimäärän yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä.

Tällöin yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa laaditaan oppilaalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, joka mahdollisimman pitkälle noudattaa oppilaitoksen yleistä opetussuunnitelmaa. Yksilöllistettyä opetusta voidaan antaa sekä ryhmäopetuksena että henkilökohtaisena opetuksena. Yksilöllistettyä opetusta voidaan toteuttaa, mikäli sille on oppilaitoksessa löydettävissä riittävä pedagoginen osaaminen ja olosuhteet tai opettajan ja oppilaan tarvitsemat tukitoimet järjestyvät.

10.1. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman sisältö

1. Tavoitteet

Tavoitteiden tulee olla musiikkikasvatuksellisia. Tavoitteiden määrittämisen lähtökohtana on oppilaan musiikillisten kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista opiskelu- ja oppimisedellytyksistään käsin. Tavoitteita voidaan asettaa sekä pitkälle että lyhyelle aikavälille.

2. Opiskeluaika

Opiskeluaika on sidoksissa tavoitteisiin. Opiskeluaikaa myönnetään lukuvuodeksi tai –kaudeksi kerrallaan niin kauan, kuin opiskelulle voidaan asettaa mielekkäitä tavoitteita.

3. Opetuksen toteuttamistapa

Henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellään lukuvuosittain oppilaan saaman henkilökohtaisen opetuksen määrä ja mahdollinen osallistuminen muuhun musiikkiopiston tarjoamaan opetukseen sekä musiikin kuuntelun ja esiintymiskoulutuksen toteuttaminen.

4. Tarvittavat tukitoimet

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan vähintään mahdolliset opetustilassa tarvittavat järjestelyt, apuvälineet, avustajan käyttö, kotiharjoittelun ohjaaminen ja opettajan tarvitsema tuki.

5. Arviointimenettely

Arviointi tapahtuu suhteessa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tavoitteisiin. Opettaja käy vähintään kerran lukukaudessa arviointikeskustelun oppilaan ja hänen huoltajiensa tai tukihenkilöittensä kanssa. Arviointi kirjataan lyhyesti oppilaan sähköiseen oppilastietojärjestelmään.

11. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Taiteen perusopetus on taiteen perusopetuslain mukaan (1998/633, 1§) ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetusta voidaan antaa myös aikuisille. Aikuisten opetuksessa otetaan huomioon instrumenttien erityispiirteet – esimerkiksi yksinlauluopintoja ei pääsääntöisesti voi aloittaa ennen 15 ikävuotta. Musiikin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän oppilaaksi voidaan ottaa Raumalla sekä musiikkiopiston sopimuskunnissa (Eura, Eurajoki ja Pyhäranta) kirjoilla olevia henkilöitä. Oppilaita otetaan opetukseen sopimuskunnista sen mukaan kuin kyseisen kunnan ylläpitämiä oppilaspaikkoja on käytettävissä. Mikäli hakijan kotikunta on muu, ratkaisee oppilaaksi hyväksytyn paikan saamisen lopullisesti se, maksaako hakijan kotikunta vuotuisen oppilaskohtaisen kuntaosuuden.

11.1. Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen ryhmiin oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

11.2. Perusopinnot

Perusopintoihin oppilaat valitaan oppilasvalintojen kautta. Perusopintoihin hakeutuminen ei edellytä aiempia musiikkiopintoja eikä osallistumista varhaisiän musiikkikasvatukseen. Rauman musiikkiopiston järjestämä opetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua musiikkikasvatusta. Oppilaaksi voidaan hyväksyä myös aikuisia käytettävissä olevien resurssien mukaan (ks. aikuisten opetuksen periaatteet).

Toiseen musiikkiopistoon hyväksytty, opintonsa jo aloittanut oppilas voidaan hyväksyä musiikkiopiston oppilaaksi hakemuksesta, mikäli vapaita oppilaspaikkoja on. Tarvittaessa oppilas antaa soittonäytteen. Piiriopetuksesta on mahdollista siirtää oppilaita vapautuville soitinoppilaspaikoille jatkuvan näytön ja edistymisen perusteella. Siirtämisestä päättää rehtori.

11.3. Syventävät opinnot

Syventävissä opinnoissa voivat opiskella henkilöt, jotka ovat suorittaneet perusopinnot. Syventäviin opintoihin ilmoittaudutaan jatkoilmoittautumisen yhteydessä.

11.4. Valmentava opetus ja piiriopetus

Valmentavan opetuksen järjestämisestä, työskentelytavoista ja opetusajoista päätetään erikseen lukuvuosittain. Valmentava opetus on ensisijaisesti ryhmäopetusta. Piiriopetukseen voidaan ohjata oppilasvalintojen kautta, mikäli perusopintojen oppilaspaikkaa ei ole voitu tarjota. Rauman musiikkiopiston alaisuudessa toimivaan Rauman Poikasoittokuntaan voi tulla mukaan ilman oppilasvalintaan osallistumista ilmoittautumisjärjestyksessä. Siirtyminen piiriopetuksesta perusopintoihin tapahtuu oppilasvalintojen kautta tai rehtorin päätöksellä.

11.5. Avoin osasto

Avoin osasto on tarkoitettu niille, jotka eivät halua opiskella laajaa oppimäärää. Laajan oppimäärän opiskelu tarkoittaa sitä, että oppilas opiskelee opetussuunnitelman mukaisesti ja osallistuu myös hahmotusaineiden opetukseen sekä yhteismusisointiin. Avoimelle osastolle voidaan ohjata myös oppilasvalintojen kautta. Opetus, joka suunnitellaan oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta, on tavoitteellista yksilö- tai ryhmäopetusta ilman suoritusvelvoitetta. Oppilas voi halutessaan osallistua musiikin hahmotusaineiden opetukseen ja yhteissoittoon, mikäli ryhmissä on tilaa. Opetusta järjestetään omakustannushintaan musiikkiopiston resurssien mukaan. Opinto-oikeus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan.

11.6. Aikuisten opetuksen periaatteet

Taiteen perusopetus on taiteen perusopetuslain mukaan (1998/633, 1§) ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetusta voidaan antaa myös aikuisille. Musiikin laajan oppimäärän perus- ja/tai syventävät opinnot pyritään lähtökohtaisesti saamaan valmiiksi ennen 20 ikävuotta. Rauman musiikkiopiston pääaineisilla lauluoppilailla vastaava ohjeellinen ikä on 24 vuotta. Mikäli opinnot ovat vielä kesken oppilaan täyttäessä 20, on hänellä mahdollisuus jatkaa kesken olevia opintojaan vuosi kerrallaan pääsääntöisesti enintään neljän vuoden ajan.

Aikuisten opetuksessa otetaan huomioon instrumenttien erityispiirteet – esimerkiksi yksinlauluopintoja ei pääsääntöisesti voi aloittaa ennen 15 ikävuotta. Aikuisia voidaan lauluopintojen lisäksi ottaa opiskelemaan myös muita instrumentteja käytettävissä olevien resurssien mukaan. Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Oppilaitos harkitsee opintojen jatko-oikeuden vuosittain ottaen huomioon opinnoissa edistymisen ja tavoitteellisuuden. Oppilas voidaan siirtää avoimelle osastolle, jolloin lukukausimaksu on korkeampi.

Mikäli opiskelijaksi pyrkivä aikuinen ei pääse perusopintojen oppilaaksi, hän voi hakea avoimelle osastolle, jossa järjestetään opetusta musiikkiopiston resurssien mukaan.

12. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Musiikkiopiston opettajat ja henkilökunta toimivat vuorovaikutuksessa oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Vuorovaikutus rakentuu hyvän musiikkisuhteen edistämiseksi. Tämän toteutumiseksi on toivottavaa, että huoltaja olisi aktiivisesti mukana oppimisprosessissa esim. kannustamalla ja seuraamalla kotiharjoittelua aktiivisesti. Opetukseen sisältyy vuosittain oppilaan ja opettajan välinen arviointikeskustelu, jossa keskustellaan opintojen tavoitteista, arvioidaan oppimista ja aiemmin asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä määritellään seuraavan opintokokonaisuuden/lukuvuoden tavoitteet.

Rauman musiikkiopisto toimii yhteistyössä eri tahojen kanssa paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Yhteistyötä tehdään ensisijaisesti lähikuntien, lähiseudun musiikkioppilaitosten, muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten, päiväkotien, koulujen, taidemuseoiden, seurakuntien ja yksittäisten taiteilijoiden kanssa. Myös alueen yritykset ovat luontevia yhteistyökumppaneita. Opisto tarjoaa esityksiä ja alansa asiantuntemusta eri tilanteisiin ja tilaisuuksiin.

Musiikkiopistolla on keskeinen rooli toiminta-alueensa musiikkikulttuurin vaikuttajana ja kehittäjänä. Opisto järjestää ja tuottaa konsertteja, musiikkitilaisuuksia ja leirejä joko yksin tai yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä tehdään muun muassa muiden musiikkioppilaitosten sekä Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry:n kanssa. Kansainvälisen yhteistyön kehittämisessä Rauman musiikkiopisto on mukana Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry:n kautta. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

13. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Rauman musiikkiopisto arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin taiteen perusopetuksesta annetun lain määrittelemällä tavalla. Arvioinnin tarkoituksena on saada tietoa musiikkiopiston toiminnasta, tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Rauman musiikkiopisto on jatkuvasti kehittyvä oppimispaikka, joka pyrkii vastaamaan yhä paremmin oppilaiden tarpeisiin ja muuttuvan ympäristömme vaatimuksiin. Palautteen antamiseen ja sitä kautta kehittämiseen osallistuvat kaikki toimijat: oppilaat, huoltajat, opettajat, muu henkilöstö ja sidosryhmät. Oppilaat ja huoltajat voivat kertoa henkilökunnalle kokemuksiaan ja toiveitaan. Lisäpalautetta voidaan kerätä kyselyiden avulla. Musiikkiopiston toimintakäytäntöjä, vuorovaikutusilmapiiriä ja oppimistuloksia seurataan ja palautetta käsitellään opettajainkokouksissa ja työryhmissä. Itsearviointi ohjaa jatkuvaa uudistamistyötä.